

Napetost med Italijo in Jugoslavijo.

LAHI NOČEJO OBNOVITI "PRIJATELJSKE" POGODBE

Italija skuša dobiti nad Jugoslavijo tako komando kot jo izvaja sedaj Francija. — Vsi napor jugoslovanskega poslanika v Rimu so bili brezuspešni. — Italija noče obnoviti pogodbe, dokler se dobro ne prepriča, kako bo novi režim psloval.

BEOGRAD, Jugoslavija, 23. januarja. — Dne 27. januarja bi bilo treba obnoviti prijateljsko pogodbo med Italijo in Jugoslavijo.

Zagrebski dnevnik "Novosti" pravi, da Italijo pogodbe noče obnoviti ter da so bila brezuspešna vsa tozadevna prigovarjanja in prizadevanja jugoslovanskega poslanika v Rimu, M. Rakiča.

Rakič si že več tednov prizadeva pregovoriti laško zunanje ministrstvo, da bi obnovilo oziroma podaljšalo pogodbo, toda v vsch slučajih je dobil odgovor, da sedanji čas ni primeren za to.

Italija čaka, kakšne sadove bo rodil sedanji režim. Rodil jih je dosti, toda niso taki, da bi Mussolinija zadovoljili.

Mussolini hoče zaključiti svoj krog!

Zajamčiti si skuša neomejeno prijateljstvo Macžarske, Bolgarske, Grške in Albanije — z Jugoslavijo pa neke skleniti nobene pogodbe, dokler se mu ne bo sama prišla poklonit.

Italija bi bila šele tedaj zadovoljna, ko bi imela nad Jugoslavijo tak vpliv in tako komando kot jo ima naprimer danes Francija.

Ce se ji bo to posrečilo, je seveda drugo vprašanje.

Nova vlada je močna ter bo znala biti tudi brezobzirna, ko ji bo predložena v podpis kaka pogodba, od katere bi ne imel jugoslovanski narod koristi, pač pa škodo.

Vse napeto pričakuje, kako se bo končala ta zadnja kontroverza med Italijo in Jugoslavijo.

ZASLEDOVANJE OBUPANEGA ZLOČINCA

Državni orožniki dveh držav iščejo moža, ki je malodane ubil konstablerja. — Zbežal je v ukradenem avtomobilu.

NYACK, N. Y., 23. jan. — Po močni šerifi in državnih orožniki sa preiskavali danes neko močvirje, da najdejo Vincenca De Metro, obupanega begunca, ki je pretepel nekoga konstablerja skoro do smrti, poškodoval dva druga ter prisilil nekoga moža in njegovo ženo, da sta se skrivala celih devet ur v osamljeni hiši.

Močvirje je bilo požgano večera zvečer, na povelje šerifa McNee. Possa je stopila noter, potem ko so plameni požgali suho travo in drugo navlako. Orožniki iz New Jersey stražijo mejo in policija straži Bear Mountain rezervacijo. De Metro je postopal večera tukaj v bližini Orangeburg državne bolnice in tekem približanja nekoga uradnika je ukradel avtomobil ter se odpeljal. Pozneje je skočil na vlak ter ranil sprevodnika Edwarda Stewarta.

Ujet na vlaku, je bil De Metro izročil konstablerju Berwaldtu, ki bi ga moral odvesti v New City jezmisnico. Razbil pa je svoje okove na glavi Berwaldta, pognal avtomobil v brzjavni drog in ko je

Berwaldt posegel po revolverju, mu ga je izbil iz roke ter ugriznil konstablerja v prst.

Medtem, ko ga je posa iskala, je navalil begunec na osamljeni dom John Sueta. Z revolverjem v roki je prisilil Sueta in njegovo ženo, da sta mu obvezala rane, katere je dobil, ko je skočil iz avtomobila Berwaldta. Držal je ustrahovana oba Sueta od šestih pa do treh jutraj, kot sta sporočila šerifu.

Proglasil nedeljo za Dan postave in reda.

ALBANY, N. Y., 23. januarja. Governor Roosevelt je izdal proklamacijo, v kateri je določil nedeljo kot dan postave in reda.

Proklamacija poziva narod, naj prosí za božje vodstvo, da razume duha postavnosti v tej deželi.

Moštvo parnika rešeno.

BUENOS AIRES, Argentina, 23. januarja. — Posadka parnika "Arhangel", ki se je potopil večera tukaj vsled karbidne eksplozije, je bila rešena. Tovor je baje že tlel izza časa, ko je parnik zapustil Antwerpen.

Governerjev sin boljši.

ALBANY, N. Y., 23. jan. — Stanje Jamesa Roosevelta, sina governerja, se je dosti izboljšalo. — Governer Roosevelt je odpovedal vsa posvetovanja in obiske, da se lahko mudi ob bolniški postelji sina.

HERBERT HOOVER SAMOTARI NA SAMOTNEM OTOKU

Novo izvoljni predsednik Hoover počiva na zastraženem otoku. — Izključno le povabljeni ga smejo obiskati v Miami. — Navdušen sprejem v mestu. — Uglednih obiskovalcev še ni.

MIAMI BEACH, Fla., 23. jan. — Izvoljeni predsednik Hoover je postal danes samotar na krasnem umetnem otoku, sredi tropičnih dreves, palm in cvetk ter sredi umetnih ribnikov.

Edini vstop vodi preko ceste iz Miami Beach, ki se nahaja na drugi strani zaliva. Vhod na posestvo je zastražen od zbora desetih mož Tajne službe, več kot jih je kdaj poprej potovalo s katerimkoli predsednikom Združenih držav.

Le oni smejo vstopiti, ki imajo primerne poverljive listine za tak obisk. Nikake reke obiskovalcev ne bo.

Vsi prebivalci Miami in Miami Beacha in tisoči drugih iz Floride so videli novega predsednika in njegovo ženo večera, ko sta paradirala skozi obe mesti.

Zapustil bo posestvo le za take avtomobilske vožnje, kot jo je priredil večera zvečer s svojo ženo in ribiške ekspedicije.

Ce hoče videti kateregakoli, ga bo poklical senkaj. Ugledni obiskovalci se bodo najbrž oglasili, a dosedaj ni bilo še nikogar. Novi predsednik se hoče najprvo odpočiti za par dni.

Miami je pozdravil večera Hooverja na izrazit način, kajti ljudske množice so se pričele zbirati pri postelji ter slale ob cesti po eeli poti.

Na čelu parade so bili seveda veterani in župan Sewell je izročil Hooverju pozlačeno ključ mesta ter ribiško opremo.

Foch imel dobro noč.

PARIZ, Francija, 23. jan. — Maršal Foch je preživel dobro noč, kot se je glasilo v oficijelnem buletinu zdravnikov.

Njegovo stalno izboljšanje se vrši počasi naprej. Nikakih nadaljnjih buletinov se ne bo izdalo.

Ogenj pregnal 3500 delavcev iz premogovnika.

SHENANDOIH, Pa., 23. jan. — Požar v notranjosti Suffolk rova je pregnal danes iz rova 3500 premogarjev. Deset požarnih kompanij je moralo nastopiti, da obvladajo požar, ki se je hitro širil.

DOBROHOTEN SAMOMORILEC

Moža, ki hoče pomagati drugim v sličnih položajih, so našli mrtvega v newyorškem hotelu. Zapustil je svoje telo zdravniški vedi.

Večera zjutraj so našli v neki sobi York hotela truplo samomorilca ter poslanico z naročilom, naj se izroči truplo zdravniški Šoli Cornell vseučilišča, da ga preišče "ter s tem možno pomaga kakemu drugemu ubogemu vragu". Poslanica je bila podpisana s "Howard W. Young" istim imenom, pod katerim se je mož registriral v ponedeljek popoldne. Črevesni trubli, na katerih je mož trpel več let, so bili najbrž vzrok samomora.

Truplo Younga, ki je bil star kakih petdeset let, so našli na tleh privatne kopalnice, kjer je končal svoje življenje najbrž pozno v ponedeljek zvečer, ko je vzel cianid potasija. Steklenica, vsebujoča strup, je ležala na tleh poleg trupla.

Poleg pisma, so našli na mizi hotelske sobe še dve zapечатeni pismi. Eno je bilo naslovljeno na Cornell vseučilišče in drugo na brata mrtvega moža, Ernest Younga iz Weehawkena.

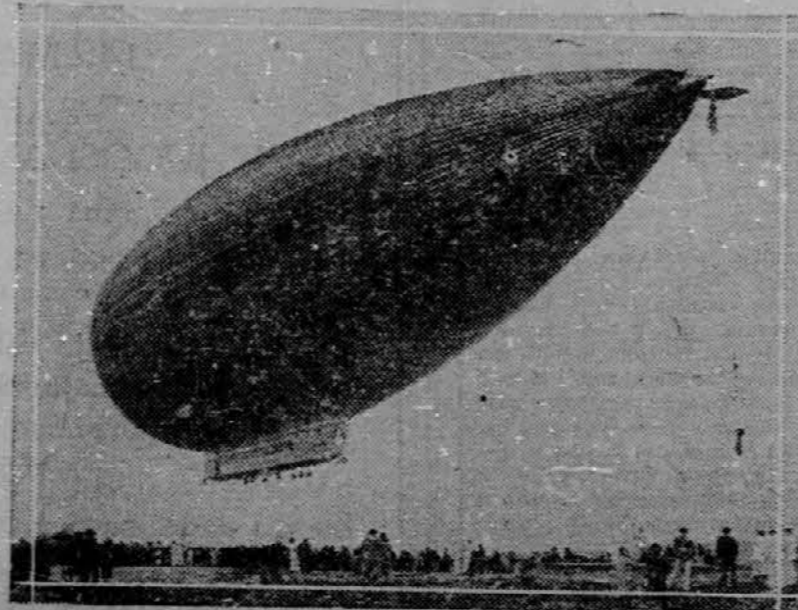
Poslanica na policijo se je glasila:

— Ko bo moje truplo identificirano, ga skušajte izročiti zdravniškemu kolegiju Cornell vseučilišča. Tam imajo rekord moje boleči. Očividno pa niso imeli nikake sreče. Cela moja leva stran je polna plinov. Bil sem bolan več let. Brez uspeha sem preizkusil številne zdravnike.

— Mogoče se bo na temelju moje avtopsije izvedelo nekaj, da se pomaga kakemu drugemu, ki mogoče trpi na isti stvari.

— Obvestite mojega brata.

"THE CITY OF GLENDALE"

ki je zgrajen ves iz kovine. Prvi poskusi, ki jih je vprizoril z njim kapitan T. B. Slate, so se izbornu obnesli.

SEDEMNAJST ŽRTEV NESREČE

Sedemnajst ljudi je bilo ubitih in 13 ranjenih, ko je zadela kara v bus tekem viharja. — Vozje v slepečem snegu zanih Ohio Electric Line vozil v motorni voz.

BELLEVUE, O., 22. januarja. Slepeč snežni vihar, ki je zakril bus in med-emstno električno karo je bil najbrž vzrok nesreče, ki je zahtevala sedemnajst človeških življenj ter poškodovala tinajst nadaljnih.

Kolizija se je završila, ko je bil neki bus, obratnoč med Toledom in Pittsburghom, zadet od ekspresne električne kare Lake Shore črte, na poti iz Norwalk v Bellevue, na dvojnem križišču eno miljo in pol iztočno od tukaj.

Butler, voznik buša, je rekel, da se je ustavil na ledenem križišču, da pa ni videl nobene stvari. Vozil je preko križišča, a v istem trenutku ga je zadel Interurban voz, ki je vozil z naglieo pet in tridesetih milj na uro.

Thomas Scheyler je bil motorman Interurban voza in Fred Truman sprevodnik. Oba živita v Fremont, O.

Scheyler je rekel, da je zapazil bus na tračnicah prepozno, da bi preprečil kolizijo. Sneg je v veliki meri temnil njegovo vizijo, ko se je bližal križišču.

— Videl sem, da se bo završila kolizija, — je sporočil Scheyler. — Nicesar ni bilo, kar bi mogel storiti. Vozil sem s prejšnjo naglieo ter smo bili skoro v trenutku na busu. Zaprl sem takoj tok ter zavoril voz. Jaz nisem mogel gledati spopada. Pohitel sem nazaj in v naslednjem trenutku je prišel "krah".

Ubit vsled eksplozije
plina.

CHICAGO, Ill., 23. jan. — Neki mož je bil večera ubit in dva nadaljna sta bila nevarno ranjena, ko se je završila v neki ložirski hiši na West Superior St. eksplozija plina, pri kateri je bila porušena cela zadnja stena.

Tekom volilne kampanje
44 ljudi ubitih.

MEXICO CITY, Mehika, 23. januarja. — Lišt Grafico je objavil večera nepotrjeno poročilo iz države Hidalgo, v katerem se glasi, da je bilo pri zadnji kampanji za izvolitev governerja ubitih 44 ljudi in nad sto ranjenih.

Nezaposleni v Glasgowu
korakajo proti Londonu.

GLASGOW, Anglija, 23. jan. Prvi oddelek škotskih nezaposlenih, kakih dvesto ljudi, je zapustil večera Glasgow, da vprizore protestni pohod proti Londonu, kjer bodo predložili svoje zahteve ministr. predsedniku Stanley Baldwinu.

Velik požar v Carigradu.

CARIGRAD, Turčija, 23. jan. V gosto obljudenem grškem predmestju Tavmala je izbruhnil večera velik požar, ki je vpepelil več kot tisoč hiš. Tudi nekaj ljudi je izgubilo pri tem življenje.

BOJAKI NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČ
JI SLOVENSKI DNEVNIK
V AMERIKI.

DRZEN BEG IZ JETNIŠNICE SE JE DELAMO POSREČIL

Eden beguncev je bil ujet. — Preplezali so zid pod ognjem presenečenih stražnikov. — Sirene so mobilizirale poso. — Vsi trije so bili obsojeni v New Yorku.

Trije možje, oblečeni v sive jetniške obleke, so se spustili kot duhovi preko 22 čevljev visoke železne ograje v Sing Sing jetnišnici, in svinčenke jih niso mogle ustaviti, ko so zbežali v sneg in temo.

Le enega so zopet ujeli ob pozni uri večera zvečer, čeprav sta bili jetnišnica in cela sosednja dežela mobilizirani v veliko lovsko skupino. Jetniki so komaj izginili, ko je pričela sirena Singa Singa naliti na ušesa Ossininga in občin na milje naokrog.

Trije kaznjenci, kojih eden je bil morilec in ki so bili vsi obsojeni na dolge zaporne kazni, so se poslužili nekoga posebnega orodja, da so potegnili narazen ograje okna v starem jetniškem bloku ter s tem dobili dostop do tal, obdanih le od novih zidov.

Stražnik White v južnoiztočni opazovalni hišici jih je zapazil, ko so se spustili na tla na nasprotni strani ter pričel streljati nanje.

Roger Edvard, star 22 let, obsojen od sodnika Levina na deset let ječe radi ropa, je bil zasačen v teku ene ure po njegovem begu. Zasledovalci, katere je vodil stražnik Price, so ga našli v Sparti, nekako eno miljo južno od Ossininga, ob New York Central železnici. On ni bil ranjen.

— Ločili smo se, — je rekel glede svojih tovarišev.

Drugi je bil George Price, star 23 let, ki je bil obsojen pred malo več kot enim letom na dvajset let ječe radi umora in tretji Frank Hawkes, ki je bil obsojen na trideset do šestdeset let ječe radi ropa.

Nov potres ubil dvesto
oseb.

PEIKNG, Kitajska, 22. jan. — Drugi potres v enem tednu je povzročil veliko škodo in izgubo življenj v Sujan okraju v severozapadni provinci Šansi. Neoficijelne cenitve so stavile število mrtvih na dvesto. Potres pred enim tednom je porušil več mest ter ubil še večje število ljudi kot v zadnjem potresu.

3 AMERIKANCI SO BILI UBITI V NICARAGVI

Trije ameriški mornariški vojniki so bili ubiti pri spopadu z nikararško tolpo v bližini Yali.

MANAGUA, Nicaragva, 23. januarja. — Najnovejša poročila iz severne Nicaragve ugotavljajo, da so bili ubiti trije ameriški mornariški vojniki v patroli sedmih, ko so se spoprijeli z banditi severnoiztočno od Yali, v departmentu Jinotega.

Možje mornariškega zbora zdrav držav patrolirajo še vedno po severnem ozemlju Nicaragve, kjer so našle približniška majhne tolpe banditov in drugih, ki stoje izven postave. Zadnja smrt v mornariškem zboru se je pripetila dne 6. decembra, ko je bil seržant Williams ubit od neke po nesreči izstreljene krogle. Njegova smrt je bila prva v zboru od 6. avgusta preteklega leta naprej.

Smrt štirih dečkov.

SATTLSE, Wash., 23. jan. — Štirje dečki so utonili v Green Lae, v bližini tukajšnjega kraja, ker so si drznili predaleč na led.

Nansen dospel sem.

Dr. Fridtjof Nansen, slavni polararni raziskovalec, je dospel večera senkaj, da vodi v Združenih državah potrebne priprave za polararni polet nemškega Graf Zeppelin tekom poletja 1930.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din. 500	\$ 9.30	Lir 100	\$ 5.75
" 1,000	\$ 18.40	" 200	\$ 11.30
" 2,500	\$ 45.75	" 300	\$ 16.80
" 5,000	\$ 90.50	" 500	\$ 27.40
" 10,000	\$ 180.00	" 1000	\$ 54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našim vezam v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH
"NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA
PRISTOJBINO \$1.—"

ŠAKSER STATE BANK

92 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0380

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
	Za pol leta	\$3.50
	Subscription Yearly	\$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" iskava vsaki dan izvozni delj in praenikov.
Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Barclay 6189.

NOČEJO IN NOČEJO PRIZNATI

Razen suhaških fanatikov vedo vsi ljudje v Ameriki, da je prohibicija kot jo predpisuje Volsteadova postava, neizvedljiva.

No, pa tudi suhači to prav dobro vedo, samo priznati nočejo.

To dejstvo je nadalje znano kongresnikom in uradnikom, posebno pa suhaškim uradnikom.

Toda priznati nočejo iz razumljivih in lahko razvidnih razlogov.

Če bi suhači to priznali, bi bilo kmalu konec njihove slave.

Viri, ki polnijo blagajne Antisalonke Lige in drugih podobnih organizacij, bi mahoma usabnili.

Prohibicijski uradniki nočejo zato priznati neizvedljivosti prohibicijske postave, ker bi v tem slučaju sami sebe lopnili po zobeh.

Navzlic emu so pa zagovorniki prohibicije, v prvi vrsti prohibicijski uradniki nehoti in nevede priznali, da je prohibicija neizvedljiva.

Soseda Kanado so namreč naprosili, naj bi ne dovolila onim ljudem odpluti iz kanadskih pristanišč, ki so naložene z opojno pijačo.

To je že precej velika predznost in je treba že precejšnjega poguma, da se kdo odloči do take prošnje oziroma zahteve.

Kanadska vlada je smatrala to za veliko nesramnost ter odločno odkla, da ne.

V Kanadi ne smatrajo pitja in prodaje opojnih pijač za zločin.

V Ameriki so seveda drugačnega mnenja. V Michiganu jih je bilo zadnji čas že par obsojenih na dosmrtno ječo, ker so jih štirikrat zasacili pri kršenju osemnajstega amandamenta.

Kanada je prepustila svojim provincam, naj same po svoji razsodnosti rešijo to kočljivo vprašanje.

In rešile so ga, kot kaže, v splošno zadovoljstvo.

Suhači prosijo ves svet za pomoč, kako bi izvedli suhaško postavo.

S tem pišejo izpričevalo svoji revščini in svoji nemoči.

Ko so se obrnili na Kanado, so se poštono blamirali.

Navsezadnje se bodo morali vendarle prepričati, da se jim ves svet ne pokori, ampak da se jim le pomilovalno smeje.

ERDELY PRED SODIŠČEM

Izpovedi prič, ki so večinoma zelo obtežljive, so pravile Erdelyja iz ravnotežja tako, da je te dni med razpravo kričal in delzil preiskovalnega sodnika, da je vplival na priče in da jim ni dal prečitati protokolov. Predsednik ga je mičil in mu zagrozil z disciplinarno kaznijo, toda obdolženec je še bolj kričal, čes, da si je preiskovalni izmisli, da je bila Ana Forgasova zastrupljena in da je to domnevo sugeriral sodnikom. Trdil je, da so preiskovalni protokoli tendenciozni. Obraben k sodnikom je izjavil, da gre za njegovo življenje, o katerem odloča sodišče na podlagi potvorjenih protokolov. Ko je državni pravdnik protestiral proti tem gorčastim obdolžitvam, je zagovornik zakričal nanj, da hitro obtoženec govori, kakor hoče.

Potem se je obravnava nuda-

NAJVEČJI VODNJAK IZ PORCELANA

ima jo v nekem kodanjskem parku. Vodnjak je delo nekega danškega kiparja Gaugina.

Jugoslavia irredenta.

Parasiti.

Za najhujše parasite na nacionalni družbi je označil Duce vse one, ki se odtegujejo točnemu obdavčenju. Ze mora biti v Italiji mnogo takih parazitov, da se je Mussolini javno zadel na nje. V Primorju jih ni (morda kak regnikolo), kajti tu so vsi davkoplačevalci obremenjeni do najvišje mere in kakor smo že opetovano pribili, izterjevanje davkov je skrajno strogo. Davčni oblasti v Judijski Krajini se ne izmakne nihče.

Teren ob meji

deja Italijanom velike preglavice. Meja ima široko razsežnost. Njena cona je posejana z gozdovi, pomešana s tipično kraško divjostjo in zapuščenostjo, to je izmuzen teren, presekan po globokih dolinah, težaven za kontrolo, ugoden za skrivališče, za zasede in tiho-tapstvo. Novinarji, ki tako opisujejo mejo, pravijo, da je mnogo premalo orožnikov, finančnih stražnikov in miščarjev v ograničeni službi. Nasvetujejo posebno pripravljane za službovanje ob meji, ki se kaže vedno enako težko. Ni šala služba ob meji. Zato pa tisti, ki jo vrše, komaj čakajo, da odidejo, na izpraznjena mesta pa ni nobene prostovoljne prijave!

Ljudi, ki so se hoteli izseliti v Ameriko,

je grdo osleparila neka tržaška družba, kateri je naceleoval Josip Jerman. Kmečki ljudje so preveč lahkoverni. Falfificirali so jim ali pa vzeli od drugih z izmuzenju fotografijo dokumente za vkreanje. Inozemci, ki so prišli Jermanu v roke, so dobili dokumente kot italijanski državljani. Izseljenej so morali trud Jermanove družbe drago plačati. Ta tržaška sleparska gospoda je živel sijajno. Slednjič so sleparji le prišli pred sodnike. Obsojena sta bila samo dva: Jerman na eno leto, Sedmo mesecev in 13 dni zapora, Špiro Radica pa na 11 mesecev in 26 dni. Jerman je trdil pred sod-

niki, da nima nikakega premoženja. Dokazalo se je, da je prisel-paril nad 42.000 lir in 3000 dolarjev.

NOV REKORD "MAURETANJE"

Cumardov parnik "Mauretania" je dosegel dne 11. januarja nov rekord s tem, da je dospel iz New Yorka v Plymouth v štirih dneh, devetnajstih urah in petinpetdesetih minutah. Svoj prejšnji rekord je s tem prekobil za dve uri in dve minuti. "Mauretania" je edini parnik, ki je preplul Atlantik v manj kot petih dneh.

"SVETOVNO ČUDO"

V Pragi razgazuje ta čas neko cirkusko podjetje novo svetovno čudo, "senzacija 20. stoletja," imenovano "Kleopatrina dekle s krokodilsko kožo". Firbee se v takšnih slučajih nikoli ne odpove svojim pravicam in tako je razumljivo, da se ga tare pred razkazovalnico vse črnih in gosti. Neki list je napravil dovtip, da so posebno, dame zainteresirane na "senzaciji," ki jo hodijo gledat z nevoščljivimi očmi. In to je razumljivo, saj morajo pretočiti toliko — seveda krokodilskih — solz, da bo dobila veselje si pripraviti nekaj kar ji bo prišlo na stare dneve prav.

Torej, ne pozabite na soboto 2. februarja t. l.
Za Slovensko Stavbinsko in Posojilno Društvo:
Mathias C. Warsek,
direktor.

ALI POTREBUJETE PERJE IN PUN NA POSTELJI?
Pišite našemu znanstvenemu strokovnjaku, ki vam bo priporočil najboljšo vrsto perja in pun, ki vam bo prišla prav. Brezplačno v zalozni imamo tudi blazine in pernice. Pišite na naslov:
A. STETZ FEATHER CO.
138 Passaic Street, Passaic, N. J.

JUGOSLOVANSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Ely, Minnesota

Edina nepristranska slovenska podpornaja jednota v Ameriki. Nobeno vmešavanje v verska ali politična vprašanja. Sto procentov BRATSKA organizacija z eno blagajno in enim geslom: **VSI ZA SNEGA, EDEN ZA VSE.** Nad sto odstotkov soljstva, ima približno deset sto tisoč dolarjev priloženosti in sedemdeset tisoč članov v obeh oddelkih. Zavaruje za bolniško podporo, pokojne in smrtnino. Čitajte njeno glasilo "Novo Dobo", širite pravo brašno in pristopajte k pravi bratski podporni organizaciji JSKJ. Osem članov nastopajo za novo društvo. Pišite po pošto na glavne tajnike: — Joseph Pichler, Ely, Minn.

Dopisi.

North Chicago, Ill.

Razdelili smo božična in novoletna darila, kolikor so nam pripuščale naše finančne razmere.

Kot mislim, smo lahko sestavili naša letna poročila za leto 1928. Naši prebitki kažejo, da smo za eno leto starejši, to je vse. Ne kaže drugega, kot da si napravimo načrt takoj ob začetku leta 1929, po katerem se nam bo v bodoče ravnati, da bomo lahko ob koncu leta v boljšem finančnem položaju.

Delavski razred nima prilike velikih prihrankov polagati na stran, temveč le, kar si pritriga od teko prislužene plače, da si po malem nalaga v hranilnico, ako ni nesreče pri vratih.

Katere hranilnice so za delavski razred? Stavbinska in posojilna društva so prva in najpotrebnejša v naši novi domovini. To so prave hranilnice delavskega razreda. Poslušajte se jih! Ako postanete član tega društva, pomagajte sebi in delavcem svojega razreda — ne pa kapitalu, kateri Vas izkorišča. Pristopite takoj! Z malimi prispevki si pripravite stotake in tisočake, ne da bi vedeli kdaj.

Priporočajte mladini, da pristopi v vrste in se posluži prilike, da čimprej postanejo delničarji in korporacije, katere deluje edino le za svoje članstvo.

Slovensko Stavbinsko in Posojilno Društvo v North Chicago, Ill. bo izdalo 32 serij novih delnic, katere se začne dne 2. febr. tega leta. Uradne ure od 2 do 5 popoldan in od 7 do 8 zvečer vsako soboto. Delnice A po 25c, dozorile v šestih letih in treh mesecih, se obrestujejo po 7% obresti. Dvignjene pred dozoritvijo nosijo po 3% obresti.

Delnice C po 12½c so za 12 let in se priporočajo onim, kateri vprašajo za večja posojila.

Delnice B po \$100 vplačila, katere nosijo po 4½% obresti od dneva vložitve do dneva, kadar so dvignjene. Obresti se plačujejo koncem leta, t. j. 30. aprila vsakega leta ali pa pri dvignjenju. Obveščamo tem potom vse Slovence in Slovenke iz nasebine North Chicago in Waukegan, stare in mlade. Prosimo stariše, naj pripravijo mladini, naj pristopa, da bo dobila veselje si pripraviti nekaj kar ji bo prišlo na stare dneve prav.

Torej, ne pozabite na soboto 2. februarja t. l.

Za Slovensko Stavbinsko in Posojilno Društvo:

Mathias C. Warsek,
direktor.

Willard, Wis.

Das je Glas Naroda največji slovenski list v Združenih državah, so v njem dopisi z Willarda zelo redki. Tam po New Yorku se bahate, da ste imeli devetnajst stopinj pod ničlo, tukaj jih imamo pa večkrat štirideset pod ničlo. Otrokom ni nič iti v takem mrazu po dve milj daleč v šolo. Ko bi vaše gospodične samo za en

Peter Zgaga

Zakaj me maskarade ne zanimajo?

Kar vrtelo se mi je v glavi same sladkosti in samega zadovoljstva.

Nisem niti videl niti slišal in spominjam se kot v nekaki megli:

dan sem prišlo, bi vse zmiznile. Torej, Zgaga, ako hočeš imeti gorkega dekleta, moraš priti na Willard.

S. N. Dom se je začel razevitati in če bo šlo tako naprej, bomo kmalu rekli, da je naš. Posebno prijetno je bilo dne 24. decembra, ko so naše vrle članice gospodinjkega kluba nakupile vsakovrstne igrače, bombone in sploh vse, kar se spodobi za Miklavža. Vsem, posebno pa otrokom bo ostal dotični večer v trajnem spominu. Zapetih je bilo par slovenskih pesni, katerim je sledilo burno odobravanje. Posebno nas je presenetil s svojim krasnim tenorjem Štif Vidmajer. Vsi smo bili ginjeni, ko so zaigrali na odru tamburice J. Zalar ml., F. Lesar ml. in Mirko Pakič. Zaigrali so "Sveta noč".

Enako burno je bila odobravanja tudi Elvira Bombach, ki je deklamirala v slovenskem in angleškem jeziku. Vsa čast in priznanje Mrs. Mirku Pakiču, ki se toliko žrtvuje. Lahko smo ponosni, da ga imamo med nami.

Na starega leta večer smo imeli pa igro "Dve tašči". Vsi igralci so dovoljno rešili svojo vlogo. Žal, da udeležba ni bila kakor bi morala biti. Nekateri se izgovarjajo s slabim vremenom. Ta izgovor ne drži. Le pomislite, koliko se mora diletant žrtvovati, da lahko nastopi. Opazil sem tudi, da na starega leta ni hotel nihče metle vzeto v roko, da bi pometel. Najbrž si je sleherni misli: — No, za staro šaro pa se nisem.

Tudi v katoliški dvorani so imeli nekaj prilicnega. Kako so peli in kdo je bil pevovodja, naj drugi poročajo. V naši dvorani je bilo kakih sto, pa tudi v cerkveni kakih stov obiskovalcev. Le pomislite, kakšna zabava bi bila, če bi bili vsi skupaj. Vse se mi zdi, da je med nami vzgojeno umetno sovražstvo. Kadar srečam soseda, se mi zdi, da sva najboljša prijatelja, kakor hitro pa stopim v S. N. Dom, sosed v svojo cerkveno dvorano, sva si si smrtna sovražnika kakor vojaki na fronti. V tem oziru bo treba korenite izpremembe.

19. decembra smo ustanovili dramatičen klub. Stariši so naprosili da pošljejo vanj svoje sinove in hčere. Vsak je dobrodošel. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu.

H koncu želim vsem prijetno in gorko vreme.

Willardčan.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKEGA DNEVNIKA V AMERIKI.

VELIKONOČNI IZLET s parnikom "PARIS"

14. MARCA 1929

SAMO 8 DNI

V JUGOSLAVIJO ALI ITALIJO

Prtljaga čekirana do Ljubljane oziroma Trsta. Kot za vsak drugi, so preskrbljene tudi za ta izlet vse udobnosti.

Pričakovati je velikega navala potnikov. Prvi zavzamejo vedno najboljše prostore. Zato priporočamo vsem: Preskrbite si takoj prostor.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na: —

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Odborniki so vstali, predsednik je nekaj prečital, godba je zaigrala, proti meni se je pa odpravila Rozi. Da, naravnost proti meni.

V roki je držala belo pisemec. Nisem se motil, — res je bilo meni namenjeno.

Tako sem bil osumljen od njene lepote in navzočnosti, da sem pismo hitro stlačil v žep in zajecal:

— Pa kar vpričo vseh ljudi? Kaj bodo pa ljudje rekli? Tajna ljubezen je najlepša ljubezen. Najbrž me ni razumela, ker se je le smejala.

Godba je odprla vse svoje registre, moje sree je prekipevalo veselja. Rozi mi je podala roko. Tako sva stala sredi dvorane, navzoči so pa začeli plesati okrog naju. Vse je nama nazdravljalo, vse naju gledalo. Topil sem se v sreči in zadovoljstvu.

Predsednik je začel nekaj opominjati, Rozi je odšla, kjer so sedeli odborniki.

Godba je utihnila. Nato je pa trobentač trikrat zaporedoma zatrobil.

— Meni trobi, — sem si mislil, — meni in moji sreči.

V dvorani je zavladala grobna tišina.

Debel odbornik je zagrmel z bobnečim glasom:

— Slavna gospoda! Ura je polnoči. Pravzaprav že firkele na eno. Kdor je božji, je sit telr komedij. Prosim demaskirajte se. To se pravi, podomače povedano — larfe doli, hvala lepa.

In začeli so odlagati maske. Tu intam vzklil presenečenja, namenjen onemu, ki se je znal ves večer za masko tako zatajevati, da ga ni nihče poznal. Toda takih je bilo le malo.

— Se enkrat je zadonelo povelje: — Odložite maske!

In nato se enkrat jezno in preteče: — Larfo doli, pravim!

Zdelo se mi je, da se je govornik naravnost vame oziral. Jaz sem se pa blaženo smehljaj. Govornik je poklical Rozi in ji nekaj zašepetal v uho. Prikinjala je in se vsa srečna odpravila proti meni.

— K meni, samo k meni jo vleče velika ljubezen. — sem pomislil in se pripravil na prisrčen objem.

Pa se je ustavila tri korake od mene in rekla:

— Odložite masko, gospod.

Ozrl sem se, misleč, da stoji kak maskara za menoj. Pa ni bilo nobene.

— Odložite masko, gospod, — je ponovila. — Kot načelnica veseličnega odbora imam namreč pravico, da vam jo s silo odstranim.

— I, kakšno masko? — sem zajecal.

— Masko, ki jo nosite na obrazu.

— Jaz nimam nobene maske. Jaz se sploh maskiral nisem za to prireditve.

— Tudi umetni nosovi so po polnoči prepovedani. Prosim, odložite nos.

— Kakšen nos?

— I, nos, ki ga nosite na nosu.

— Kakšen nos, za božjo voljo, — sem se začudil — in se prijel za svojo pet inčev dolgo kumaričo.

— Čakajte, če ne morete odtrgati, bom pa jaz, — je odvrnila postrežljivo ter me zgrabila in potegnila za nos, da me je kar bolelo.

Presenečena je vzkliknila in koj spustila. Menda jo je v vseh pet prstov speklo.

Tako se torej končala tista žalostna zgodba. Ko sem šel v garderobo po suknjo in klobuk, sem videl Rozi, ki si je z lizolom umivala roke.

Bila je jezna. Niti pogledala me ni.

Na poti proti domu sem odprl njeno pismo: — V kvartu je bil desetak in pojasnilo, da sem dobil prvo nagrado kot najboljša maska.

Toda to je bila slaba tolažba za moje ranjeno sree.

Pri "Slovamu" bo 9. februarja prva nagrada petnajst dolarjev. To je jako mikavno in vabljivo.

Naj se drugi pulijo zanj, jaz se že ne bom.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

DANAŠNJA ŽENA

Kar je resnica v Franciji, velja tudi povsod po vsem božjem svetu, kadar se govori o ženskem sreću in ženskem gibanju. Pri tem je predvsem neko veliko dejstvo, ki ga je treba vzeti v poštev, in to je vojna. Kajti v dobi, ko so moški na fronti izvrševali svoje vojaške dolžnosti, so bile poklicane ženske, da jih nadomeste v nji delih in poslih. Ženske so si s tem pridobile zavest, da v vsakdanjem življenju zlasti v socialnem življenju niso nižje od moških, marveč so jim enake in jih v nekaterih ozirih celo prekašajo. Taka sodba velja za vse panoge, z eno edino izjemo. Ne da se tajiti da ženska ni sposobna za vojaško službo, da ne more služiti kot vojak.

Zato velja enakost, ki sem jo omenil, samo za mirno občansko življenje. Toda tudi tu nastopajo pri ženski periodična stanja fizične inferiornosti, ki povzročajo slabost, lastno njenemu spolu in ji onemogoča prenašati napore. Razumljivo je tedaj, da je njena delazmožnost v mnogih panogah nižja od moške. Toda to ni važno, ker je dovolj drugih panog, za katere je ženska zelo pripravna. Današnja žena je postala gospodarski možni enaka, postala je njegov tovariš. Postala mu bo tudi politično ravnopravna. Naposled pridejo žene tudi v akademijo usnaritnih, toda kakšen bo konec?

Zakaj žene doslej še niso prišle

v Akademijo? Francoska Akademija danes nima nič več inozemskih dopisnikov, nego jih je imela dobi Ludovika XIV. Često se je želelo, da bi se to število zvišalo, toda tradicija je tradicija. Voli in izloča ter je v tem pogledu dobra. Kar se tiče mene, ne bom nikoli glasoval za pripustitev žensk v to slavno družbo. Toda nekega dne bo tudi to brez mene gotovo dejstvo.

Naj se nihče ne vda iluzijam! Žene so dobojevale svoj boj in zdaj se bo godilo po besedah Condorcetovih: "Iste pravice, iste dolžnosti!"

To geslo se bo moralo uporabljati tudi v politiki in v socialnem življenju. V teh dveh panogah nam postanejo ravnopravne de jure in de facto one žene, ki so nam tudi v ostalem enake.

Morda bo kdo ugovarjal, da so dolžnosti ženske drugačne, od dolžnosti moškega. Dopsnem to ženska in moški sta analogna, včasih pa sta obremenjena eno in isto. Spominjam se pri tem besedi nekoga kanadskega zdravnika glede na to, v kaki meri žena lahko nadomesti moškega v času vojne.

"Fronta," je dejal Kanadeec, "se je polastila desne roke Francije (moža) in je naravnost čudovite prispodobila levo roko (ženo) za opravljanje moških del, vendar ostane levica vedno le levica. Brž ko je desnica zopet svobodna, se mora levica vrniti k delu, ki ji je bolj primerna. To se je tudi na vsej črti zgodilo."

Morda se kdo boji, da bi bila neodvisnost, ki si jo je priborila ženska, zanjo preveč dragocena, da bi se je spet odrekla in da bi s tem bili ogroženi rodbina in družba. Nič strahu! Danes vemo, česa so žene iskale, česa so si želele osvobajajoč se izpod oblasti ki je ravnala z njimi, kakor z otroki. Misliše so pri tem na neodvisnost sreča. Vsaj je znano, kako si to mislijo danes ženske od moške male storjepisne pa do dame z vsenčlisko diplomom. Mislijo si: Koncepcije koncev, vendar smem ljubiti, kogar sama hočem, to je nekoga, ki bo vreden moje ljubezni nekoga, ki bo po osebljenju mojih idealov.

Glejte tedaj: Ljubezen ostane velika ljubezen tudi tedaj ako se socialne in gospodarske razmere,

ki so prej dajale premoč krepkemu spolu, zaradi zmagne žensk znatno izpremenile. Velika ljubezen, ki obvlada moža in ženo, večna ljubezen ne bo nikdar izgubila na svoji veliki veljavi.

LOV NA SOBOLEJE

V Rusiji ugotavljajo v zadnjih časih znatno padanje števila soboljev (hermelinov.) Še v 19. st. jih je bilo vse polno na Uralu, v zapadni Sibiriji, v severnem delu Barabinske stepe do Ufe. Danes jih najdeš v evropski Rusiji samo še na severnem delu permske gubernije. V porečjih Lene, Indigirke in Kolime, kakor tudi v severnem delu Ohotskega morja, kjer je bilo nekoč velikansko število te zverjadi, je danes popolnoma iztrebljena. V zadnjih letih se število ulovljenih soboljev čim dalje bolj manjša in na tem ne spreminja ničesar niti dejstvo, da vrednost v inostranstvu izvozenega soboljevega krzna čim dalje bolj narašča. Tako so ga izvozili v 1. 1923—1924 za 1,152,636 rubljev, 1. 1924—1925 za 1,379,038 rubljev, a 1. 1926, za 1,754,350 r. Ta izvoz zavzema v ruski zun. trgovini precej važno mesto, baš zato je potrebno, da se lov na sobolje kolikor mogoče uredi in da se zabrani popolno iztrebljenje dragocene živali. To se doseže najlažje z začasnimi prepovedmi lova. Tako so na Kamčatki, kjer so na leto ulovili do 400 soboljev, po štiriletni prepovedi to število dvignili na letnih 1100 kosov. V poslednjem času je bil lov prepovedan v področju uralnega oblastnega izvršilnega odbora, sempalatinski izvršilni odbor ga je prepovedal na Altaju. Število soboljev se je dvignilo na prav očiten način že v prvem letu. Na temelju teh poskusnih zbiran se je odločil sedaj državni odbor za zaščito prirode, da prepove lov na sobolje v vsej državi in sicer za dobo treh let. Pri tem bo sicer za toliko časa izginila važna postavka v zunanji trgovini, toda strokovnjaki so izračunali, da se bo ta deficit kril s tem večjim suficitom pozneje. In kar je glavno: Krasna divjad bo ohranjena, ne bo ji pretila nevarnost, da jo popolnoma iztrebijo.

RAZZALJENI DUHOV

Med severno-českim mestom Duheovim in berlinskim komikom Pavlov Morganom je prišlo do zanimivega spora. V Berlinu izvajajo ta čas opereto, "Casanova" z Morganom v ulogi grofa Waldsteina in ta pravi na nekem mestu, da je Duheov zelo pust kraj. Kakor znano je prebil zgodovinski Casanova v gradu tega mesta poslednja leta svojega življenja in je napisal tu tudi svoje znamenite spomine. "Duzer Zeitung," največji list v Duheovu, je omenjeni pasus v opereti zbadel in izšel je članek, ki je protestiral v imenu mesta proti takšnemu krivičnemu omalovaževanju njegove lepote. Pavel Morgan je poslal listu pismo in v tem pismu pravi, da ne more po 130. predstavi spremeniti, vsaj ne do konca februarja, žaljivega teksta. Nikakor pa ne mara biti z Duheovčani v sovraštvu. Njih mesto je postalo od Casanovinih časov gotovo svetovno mesto in njegova pokrajina je gotovo mična. Upa, da so se Duheovčani med tem že pomirili, da jim dela opereta takšno krivico. Na to pismo je mestna uprava Duheova povabila Morgana, naj se pride sam prepričati, da ni mesto s svojim gradom in svetovno znanim parkom nikakor ne tako pusto, kakor bi utegnili misliti Berlinčani po trditvah v operi.

RAZPUST ZADNJA LAŠKE GA PARLAMENTA

2. jan. je italijanski kralj podpisal dekret o razpustu poslanske zbornice. Kraljev podpis je poslednja formalnost, ki v Italiji ukinja parlamentarizem in daje oblast diktaturi fašizma brez vsake doseadanje parlamentarne mške. Obglavljenje italijanskega parlamenta se je izvršilo prav za prav že v zadnji seji dne 8. decembra pr. l.: dejansko pa je parlament prenehal živeti že v prvih dneh homogene fašistovske vlade po zadnjih volitvah. Parlamentarne vlade ni bilo in duce Mussolini je po malem osredotočil svo vladno moč v svoji osebi, tako da je ob koncu ravnokar zaključene legislativne periode upravljal poleg ministrskega predsedstva še sedem najvažnejših drugih resorov.

V zadnji seji, dne 8. decembra, je Mussolini z odkritosrčnim enizmom priznal, da minula parlamentarna doba ni bila nič drugega, kakor fašistična konstituenta, ki je imela namen pripraviti vse potrebno za novo ustavo fašističnih sindikatov, in je ta posel tudi zvesto in pa v redu izvršila. Po tej značilni izjavi, ki je odkrila svetlu, da Italija že par let ni imela parlamenta, je Mussolini pozval bivšo opozicijo rekoč, da si če ta sijajni Aventin še enkrat zadnjič ogledati. In kakor na povelje je vstala vsa "sijajna opozicija" in pokorno pozdravila svojega mojstra z znanim fašistovskim pozdravom. Brezmejni enizem ni zbežgal nekdanjih opozicijonalec, ki so bili med tem postali tako krotki, da so se udali fašizmu popolnoma in na zadnjo sejo prišli v obleki Mussolinijevih lakajev — črnih srajkah. Niso čutili sramote, ko so po rimski šegi pozdravljali svojega nekdanjega nasprotnika. Zatajili so svoje principe, vsemogotni duce pa jih je nagradil s tem, da je zbornico obljubil, da bodo skoraj vsi člani doseadanega parlamenta prišli v novo zbornico, ako bi pa kdo ne bil tako srečen, pride pa v senat, kar tudi ni slabot.

Čudna mora biti ustava, temelječa na fašistovskem sindikalizmu, ako predsednik stare vlade lahko zagotovi poslanecem, da bodo zopet pod njim zbrani vsi v novem parlamentu. V državah, kjer vlada le še senca demokratizma, predsedniki sami niso gotovi, da pridejo v parlament po volitvah. Često se jim zgodi, da se komaj in komaj dokopljejo do mandata. V Italiji pa ostane vse pri starem: predsednik s sedmimi resori in člani parlamenta imajo trdno zagotovilo, da se vrnejo po kratkih štirih mesecih v zbornico kjer so glasovali za smrt parlamenta.

Kljub zagotovitvi predsednika Mussolinija pa bo vendar nekaj takih poslancev, ki se ne vrnejo v novi parlament. Pred vsem je to poslanec Matteotti, član zadnje legislative, ki je bil umorjen na krut način sicilske camorre in čegar umor je večna in neizbrisna pega sramote na čistu fašistično konstituante. Poleg Matteottija,

ki so ga tudi tovariši pustili na cedilu sta v razpuščenem parlamentu še dve skupini, ki po novi ustavi ne prideta več v rimski parlament. Novi ustavni načrt, ki ima že silo zakona, izključuje jugoslovensko in nemško manjšino od zastopstva v novi zbornici ter jemlje tako obema narodoma zadnji forum za želje in pritožbe. Dasi so te želje in pritožbe naletele vedno na gluha ušesa, so vendar imele to dobro stran, da je mednarodni svet vedel, da čakajo sto in stotisoče Neitalijanov odrešenja izpod tujega jarma. Z eno potezo peresa je Mussolini rešil vprašanje drugorodnega prebivalstva v Italiji, z diktatorsko gesto je obsodil na smrt in na večni molk nesrečne pripadnike dveh sosednih narodov, ki jih je italijanski pohlepni imperijalizem vknlenil v svoje meje.

Novo volitve so določene za dan 23. marca in bodo gola formalnost. Diktator in njegova okoličica so si že sedaj porazdelili mandate, tako da bo čez kake tri mesece zbran na Montecitoriju evet fašizma. Naše in nemške manjšine pa v bodoče ne bodo zastopane niti več na in-

terparlamentarnih manjšinskih konferencah. Težka pest fašizma je sto in stotisoče oropala najprimitivnejše pravice in pritisk lokalnih prefektov bo tem hušji pod homogeno fašistično vlado. Pri takem stanju stvari bo treba iskati in najti potov in načina da se našema ljudstvu pod Italijo proži pomoč in zaščita ki bi vsaj do neke mere paralizirala mrtvaški molk, ki mu ga nalaga nova italijanska ustava.

NATAKAR FREGATNI PO ROČNIK

V Salzburgu so aretirali 28 letnega natakarja in čevljarja Rudolfa Cernyja, ki se je pa rajši nego v tleh svojih pravih dveh vlogah sprehajal po svetu v vlogi bivšega avstrijskega mornariškega častnika in "pl." Cernyja. Kot takšen je imel poslovne zveze menda že z vsemi policijami našega kontinenta in stike z najvišjimi družbami. 12krat je bil že obsojen, nekoliko krat je že pobegnil iz

prislilne delavnice. Najraje je potoval po svetu v uniformi avstrijskega mornariškega častnika z rdečo-belim znakom na rokavu, natezoval ljudem vse mogoče bajke o svojem življenju in če je le mogel, jih je ogozljfal, da so bili črni. V Nemčiji se je bil zaročil nazadnje s hčerko holandskega velemilijonarja in samo to, da se je tast in sjen še pravočasno informiral o njeni natančnje, ga je spravilo končno zopet v zanko.

Kako zaustaviti kašelj

Ne pustite, da bi se kašelj razvil do nevarne točke. Zaustavite ga s Severa's Cough Balsamom. (Ustavljajte kašelj, pomirite grlo. Ta znameniti hitam proti kašlju je priljubljen v domovih že nad 50 let. Vas lekarnar ga ima, 25 in 50 centov.)

W. F. SEVERA CO. Cedar Rapids, Iowa
SEVERA'S COUGH BALSAM

VSEBINA:

- Iz zgodovine potarnih ekspedicij
- Z letalom preko Severnega tečaja
- Nobilova blamaža
- Novel in papirnat denar v Združenih državah
- O dednem pravu in zapuščinskem davku
- Ivan Zorman
- Kirurgija primitivnih ljudstev
- Zavarovanje proti nesreči
- Inozemci in vlogsko pravo
- Žena in mati v zgodovini
- Kakšna razlika
- Potovanja v Evropo
- Cvetke z livade za mlade in stare
- M i
- Najvišja poslopja sveta
- Šaljivke in zbadljivke
- Koliko prednikov ima vsak človek

ČITAJTE

Slov.-Amer. Koledar

za leto 1929

CENA 50 CENTOV

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St New York

VSEBINA:

- Jugoslovanski motiv
- Koledarski del
- Denar, ki dela predsednike
- Pes
- Deset eksperimentov, ki so pretresli svet
- Sovražinski športa v starem veku
- Izgnjena Kolumbina
- Thomas Alva Edison
- Poganka
- Nov triumf človeškega genija
- Sočivni vrč tekem poletja
- L e k
- Možje, ki kopljejo premog
- Trideset let Mozambiqua
- Vročinski rekordi prejšnjih stoletij
- Granate iz vsemirja
- Ford in njegovi delavci
- Mrtvi v vinogradu
- Zakonsko pravo v Združenih državah
- Saj se ne izplača

KAPITALIZACIJA OBRESTI PO

4 1/2%

S 1. januarjem smo povišali obresti za vloge na — "SPECIAL INTEREST ACCOUNT"

od 4% na 4 1/2%.

K vlogam se bo pripisalo sedaj 1/2% več obresti na leto od glavnice in tudi od medtem polletno pripisanih povišanih obresti.

Za primer navajamo obrestovanje vloge od \$100.—, da se vidi naraščanje vloge po 4% in po 4 1/2% obresti:

vloženo	4%	4 1/2%
\$100.—	\$100.—	\$100.—
vloga z obrestmi v:		
5 letih	\$121.84,	\$124.78,
10 letih	148.40,	155.71,
15 letih	180.80,	194.32,
18 letih	203.54,	221.99.

Glavnica se podvoji po 4% v 18 letih, po 4 1/2% pa v 16 letih. Kdor hoče podvojiti svoj denar, bo dosegel ta cilj 2 leti prej, ko se mu obrestuje vloga po 4 1/2%.

Povišani dohodek za denar je pri nespremenjeni varnosti najboljša iniciativa za redno štedenje. Stalno naraščajoča vloga vam odpira nove vire udobnosti in olajšuje skrbi za bodočnost.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

PAIN-EXPELLER

Borite se proti influenci

Bodite pripravljani, ko okuša nastopi influenza vas in vašo družino. Ne omahovajte: navedenih prehodov in kašeljov, bolečin v prsih, v kolu ter silovito unoto grlo. Poskrbite za to brez zamude.

Schermi se v vseh družini naj bi se vsakrat, razen pri PAIN-EXPELLER, (posebno v slučaju utrujenosti in bolečin). Pačite na mokre noge — možno zdrignete podplate in prebujete nogavice.

Lajše je preprečiti klet pa zdraviti.

Vledežna imetje vedno doma steklenico PAIN-EXPELLERJA. Odpravi mukotvorne zločine, in bolečine. Več kot 60 let star in v rabi po vseh sveta.

V dveh velikostih, 25 in 70c.

Vas lekarnar bo priporočil PAIN-EXPELLER.

The Laboratories of FALBICHTER & CO. BROOKLYN, N. Y.

KILLS PAIN

Samotar iz West Enda.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za "Glas Naroda" priredil G. P.

72

(Nadaljevanje.)

— Well, njegova žena je prišla k meni s svojim majhnim sinčkom. Bila je tako sladka stvar in tako pogumna! — Jaz upam, da boste našli takega moža kot je bil moj, — je rekla. — Bil je lojalen in zvest — in sedaj, ko je odšel, bom imela vedno to, da se spominjam! — Oči Molly so postale zelo zelo velike in svetle. — O, Sara, — je nadaljevala, — vzemimo, da bi me ne privedla nazaj v oni noči, bi ona ne imela tako krasnih spominov, da ji sedaj pomagajo!

— In vendar je spomin popolnoma napačen, — dasiravno mislim, da ji bo istotako pomagal! Včasih boli poznavanje resnice. — Ustni Sare so se nekoliko spaciili. — Kakešen čuden svet je to, — prevara in resnica, vse pomešano skupaj! Grdost in lepota, vse zmevano skupaj!

— In ravno sedaj, — je pripomnil Selwyn mirno, — je svet tako poln lepote.

— Lepote? — sta vzkliknili obe deklici ob istem času.

Selwyn je prikimal in njegove oči so žarele.

— Ali ni heroizem krasen — in samopozrtvovalnost? — je rekla. — Ta vojna je polna teh stvari. Včasih, kadar čitam liste, mislim, da mora biti Bog sam presenečen nad sijajnimi stvarimi, katere je ustvaril On sam!

Sara se je obrnila v stran, premagana od spominov na enega moža, o katerem je vedela, da ni storil ničesar sijajnega in slavnega. Skoro vedno se je vsaka razprava o vojni končala s tem, da je bila strašno ranjena.

— Odneseš bom to košaro evrek v bolnico, — je rekla naenkrat ter se dvignila s svojega sedeža pri ognju.

Selwyn je prikimal in Molly, ki se je v zadržem času strašno razkahljala, se je taktno vzdrljala ponudbe, da jo spremi.

Konvalescentna bolnica je stala na vrhu nekega griča nad mestom. Bila je velika hiša, katero je prvotno zgradil neki milijonar, po imenu Rattray, ki pa je nato popolnoma ubožal ter bil prereven, da bi živel v njej, ko je bilo poslopje dovršeno. Pozneje je bila hiša popolnoma nemogoča kot stanovanje in nobenega kupeca ni bilo mogoče dobiti zanj, kajti Monkshaven ni nudil nikakih mišnosti za milijonarje v splošnem.

Od takrat naprej je bila hiša znana kot "Rattray's Folly" in od takrat naprej je le služila kot svarilno znamenje za ljudi, naj si ne kupijo prevelikih čevljev zanj, do časa, ko je vrgla nanjo svoje poželjive oči Audrey kot dom za rekonvalescente.

Kračnica iz Sunnyside v bolnico je vodila preko Crabtree močvirja in Sara je ubrala svojo pot preko robatega kosa močvirja, posejanega z zimzelom.

Njene misli so pohitele nazaj v oni dan, ko je srečala z Garthom tam Black Bradyja in ko je sledil smešni prepir, ker ni hotel Garth odpuščati moči ter ni ona govorila z njim več dni.

Ko se je ozirala nazaj, kako neznamenat se ji je zdel sedaj ta vzrok malega nesporamuma! Če bi vedela za trpko ločitev, ki je morala priti, bi ne pustila nobene malenkostne difference oropati jo enega dragoceneega trenutka nju prijateljskiva!

Vpraševala se je, čó se bosta ona in Garth kdaj zopet srečala. Sedaj je bila nazaj v Monkshaven že nekaj tednov, a on se je skrbno izogibal sročati jo ter se zapiral v svojo samoto na West Endu.

In nato, ko so se njene misli še vedno pečale z možem, katerega je ljubila, je dvignila oči ter ga videla stati čisto tik poleg nje. Naslanjal se je na vrata, ki so nudila izhod z močvirja na sosednji pašnik, proti kateremu je namerila svezje kored. Njegovih rok si poživljal na vrhu vrat in zrl je proč od nje, na daljno morje in pečine. Očividno ni čul njenih lahkih korakov, pač pa ostal zatopljen v svoje misli, nebrigač jo se za sedanjost.

Sara se je ustavila kot prebodena. Za trenutek se je tresel navidez celi svet in črna megla je vstajala pred njo, brisoča samotno postavo pred njo. Njeno lice je burno utripalo in vrat jo je neznošno bolel, kot da jo nekdo tišči zanj. Nato pa so se njeni čuti pomirili in njen pogled je zopet splaval k obrazu, ki se je dvigal iz mrzlega ozračja zimskih nebes.

Njene motreče oči so opazile razliko na njegovem obrazu. Suho lice je postalo še bolj suho in globoka črta krog ust se je še bolj poglobila. To je bila črta, katero so mogle izkoptati le akutne duševne ali telesne bolečine. Usta sama so izražala nekaj odločno sladkega in trpkega, kot usta bolečine, ki je doprinesel najvišjo žrtev iz svoje lastne, proste volje.

Spoznanje tega, kar se je izražalo na potezah Gartha, je prišlo Sari na enkrat. To ni bil, ni mogel biti obraz moža, ki je slabše ali pa bojazljive! Za en trenutek jo je ta slavna zavest skoro premagala.

V skoro istem trenutku pa so navalila nanjo vsa obtožujoča dejstva, — pravorek vojnega sodišča, podrobnosti, katere je dobavila Elizabeta in predvsem Garthova lastna nezmožnost, da zanika obdolžitve — in luč trenutnega mavdušenja je izginila v temo.

Neki neartikuliran glas ji je ušel in ko je čul ta glas, se je Garth obrnil ter jo zagledal.

— Sara!
Ime je pohitelo z njegovih ustnic v navalu ganutja. Nato pa je zopet molčal ter zrl nanjo preko majhnega prostora, ki ju je ločeval, dočim sta se njegovi roki oprile najvišjih remelj vrat, kot da išče dejansko telesno oporo.

Mir njegovega obraza, ki ji je tako imponiral, je naenkrat izginil.

— Sara! — je ponovil in nevrjetnost je zvenela iz njegovega glasu.

— Da, — je odvrnila priprosto. — Prišla sem nazaj. Pomaknila se je naprej proti njemu ter skušala obvladati tresenje, ki se je lotilo njenih udov.

— Jaz, — jaz sem ravnokar prišla nazaj iz Francije, — je dostravila ter napravila brezuspešen poskus, da govori na konvencionalen način.

Napravila je tudi poskus, da ponudi svojo roko, a premislila si je celo stvar ter zopet umaknila svojo roko.

— Kaj ste počeli v Franciji? — jo je vprašal.

— Bila sem bolniška strežnica, — je odvrnila na kratko. — Ali ste mislili, da bi mogla ostati tukaj, — brez opravka v čašu, kot je sedanjost!

Bila je neke vrste obtožba v njenem tonu, a on ni pokazal nobenega znamenja, da se zaveda tega. Njegove oči so plavale preko nje ter zaznamovale izpremembe, katere je prineslo leto, v katerem se nista videla, — poostrene konture njenega obraza in prevečeno njeno telo.

VAŽNO! NE PREZRITE!

VELIKANOČ SE BLIŽA!

Preskrbite si prostore na ogromnem in ekspresnem parniku

WHITE STAR LINE

OLYMPIC = 16. marca

IZVRSTNA HRANA

PRVOVRSTNA POSTREŽBA

Potnike bo spremljal potniški izvedenec. Vsi pooblašeni agenti vam bodo z veseljem pomagali dobiti povratna dovoljenja in potne liste in vam bodo dali vsa pojasnila glede potovanja kot tudi

White Star Line

International Mercantile Marine Co.

No. 1 BROADWAY

NEW YORK

Francis Carco:

Obupana zaljubljenca.

Konec

Lucian je nadaljeval:

— Moje življenje pripada tebi. Mar bi mogel živeti brez tebe? Irena, spomni se onega dne, ko sva se sestala v Parizu. Takoj si se mi vdala.

— Polastil si se moje volje. — Da... morda. Tvoja volja. Bila sva utvarjena drug za drugega in ti si to razumela, ker si takoj zapustila svojega ljubčka... brez pisma... brez najmanjšega obvestila.

— Srček moj!
— Ti ni ničesar žal?
— A tebi?
— Ničesar, — je odgovoril Lucian s težavo.

Irena se je ozrla navzgor. Zagledala je vrhove dreves, ki so se odražali na azurnem nebesklonu, in toplo, blestečo svetlobo. Nekaj časa sta molčala.

Tako sta prišla nehote na otok Verte. Veje so tupatam zakrile nebo in cesta, po kateri sta šla, se je izgubljala v gostem zelenju.

Irena je sedla na klopo. — Le spomni se, — ji je prigovarjal Lucian.

Zrla je nemo predse in dočim se je on spominjal prvih dni njune združitve, je tudi ona mislila na te divne trenutke. In tedaj je Irena prvi razumela, kako težko je ločiti se od življenja. Pesem, ki so jo peli nekoč eigani v Nizzi, v času, ko je Lucian še ni bil izneveril njenemu ljubčku, se ji je vtisnila v spomin. Skušala jo je odgnati. Gnala je njene misli daleč nazaj, v brezkrbne dneve njene življenja. Ali je vedela takrat, kaj ji prinese bodočnost? A bodočnost — to je nocojšnji večer... jutrišnji dan. Irena je vzdihnila.

— Kaj ti je? — je vprašal Lucian.

— Nič mi ni, — je zašepetala. — Toda predstava, ki jo je hotelo odgnati, jo je preganjala.

— Ti je slabo?
— Zebe me, — je odgovorila. — Pojdva od tod. Hočeš?

Podal ji je roko, da bi ji pomagala vstati, in ko je vstala, mu je nastavila ustnice v poljub, dočim jo je senea bivše sreče še vedno uporno preganjala.

Tistega večera nista večerjala v hotelu, marveč v restavraciji na vrtu, in jed jima ni teknila. Bil je topel večer. Naglo se je stemnilo in veče so frfotale okrog velike

ke svetilke in si sežigale krila. Irena so se smilile, — vse, kar je tisti hip videla, jo je navdajalo z otožnostjo.

— Bojim se zate, — je dejal Lucian. — Irena, pripoveduj mi kaj. Zakaj nisi več prejšnja?
— Mislim nate.
— Jaz tudi, — je priznal mladenič.

Molče sta se spogledala. — To je potrebno, — je nadaljevala Irena.

— Da, je pritrdil Lucian. — Izgubiti tebe ali živeti od danes do jutri v bedi in pomanjkanju, oboje se mi zdi neznošno.

Kotala sva toliko načrtov za bodočnost, Lucian.

— Ne misli na to, — jo je prosil. Irena se je prisiljeno nasmehnila.

— Vidiš, srček moj... ubogam te. Nič več ne mislim na to. Moje življenje pripada tebi.

— Po tebi ni zame ničesar več na svetu. Približal se je ji.

— Ne, ničesar, ničesar, — je zašepetal z izpremenjenim glasom. — Bodi pogumna. Zdaj se pa vrniva in...

— Ze? — je vprašala Irena presenečeno.

— To bo najina zadnja noč. Se bojiš?

— Ah ne. Ne boj se, rotim te. Dušica moja, da več, koliko miline ima v sebi ta zadnja noč. Še nikoli nisem tako hrepenel po tebi, kakor zdaj.

Lucian je umolknil. V očeh ljubice je opazil solze in bal se je za njo, pa tudi zase, da bi jima kaka slabost, nedostojna njune ljubezni, v zadnjem hipu ne preprečila samomora.

Ko sta se ob enajstih vrnila v svojo sobo, se je iz sosedne kavarnice razlegala godba. Stopila sta k oknu in poslušala. Gosli so igrale plesni napev, ki sta ga oba poznala. To so bili še spomini. Stala sta in zrla nemo skozi odprto okno v noč. Obema je bilo težko pri sre. Končno je utihnila tudi godba. Gostje so se razšli in natakarji so hitro pospravljali mize in stole.

Sovrašno upora

propovedujejo goriški slovenski duhovniki pa napačnem mnenju fašističnega tajnika Caccesa. Pozablajo na svoje sveto poslanstvo in ne prinašajo ljudstvu besede miru. Neki visok prelat je obdolžil italijansko civilno oblast, da se protivi nameščanju katehetov v šoli. Caccese pravi, da fašizem ne dovoli več tega, da bi uganjali kateheti v šoli proti-italijansko propagando, zato jih ne trpijo več v učilnicah. Fašisti bodo brezobzirno storili "svojo dolžnost."

ADVERTISE IN GLAS NARODA

Kretanje parnikov · Shipping News

25. januarja: Paris, Havre

26. januarja: Conte Biancamano, Genoa, Napoli; Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg

30. januarja: America, Cherbourg, Bremen

1. februarja: Aquitania, Cherbourg

2. februarja: Ile de France, Havre; Cleveland, Hamburg, Cherbourg; New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

6. februarja: Leviathan, Cherbourg

7. februarja: Presidente Wilson, Trst; Dresden, Bremen, Boulogne Sur Mer

9. februarja: Majestic, Cherbourg; Westphalia, Hamburg; Conte Grandi, Napoli, Genova

13. februarja: President Harding, Cherbourg

14. februarja: Muenchen, Bremen

16. februarja: Paris, Havre; George Washington, Cherbourg; Deutschland, Hamburg, Cherbourg; Arabic, Cherbourg, Antwerpen; Augustus, Napoli, Genova

21. februarja: Berlin, Bremen

22. februarja: Vulcania, Trst

23. februarja: Olympic, Cherbourg; Hamburg, Hamburg, Cherbourg; Ryndam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam; Republic, Cherbourg, Bremen

26. februarja: Thuringia, Hamburg

27. februarja: Leviathan, Cherbourg

28. februarja: Stuttgart, Bremen

1. marca: Aquitania, Cherbourg

2. marca: Ile de France, Havre; America, Cherbourg, Bremen; Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg; Pennland, Cherbourg, Antwerpen; Conte Biancamano, Napoli, Genova

7. marca: Dresden, Bremen, Boulogne Sur Mer

8. marca: Berengaria, Cherbourg

9. marca: Cleveland, Hamburg, Cherbourg; New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam; Roma, Napoli, Genova

13. marca: President Harding, Cherbourg

14. marca: Muenchen, Bremen; Paris, Havre (Velikonočni izlet)

15. marca: Olympic, Cherbourg

16. marca: Arabic, Cherbourg, Antwerpen; Veendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam; Conte Grande, Napoli, Genova

19. marca: Westphalia, Hamburg

20. marca: Leviathan, Cherbourg

21. marca: Presidente Wilson, Trst; Berlin, Bremen

22. marca: Aquitania, Cherbourg

23. marca: Deutschland, Hamburg, Cherbourg; Augustus, Napoli, Genova

26. marca: Columbus, Bremen; Republic, Cherbourg, Bremen

28. marca: Stuttgart, Bremen, Boulogne Sur Mer; Veendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

29. marca: Ile de France, Havre; Berengaria, Cherbourg

30. marca: Vulcania, Trst; Hamburg, Hamburg, Cherbourg; Pennland, Cherbourg, Antwerpen; Ryndam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

26. junija: Paris, Havre (IZLET)

26. julija: Ile de France, Havre (IZLET)

COSULICH LINE

NAGLA VOŽNJA V JUGOSLAVIJO

Veliki parnik na olje
Presidente Wilson

ODPLUJE
7. FEB. in 21. MARCA

Ogromna motorna ladja
Vulcania

Odpluje na njeno prihodnje odplutje
22. FEB. in zopet 30. Mar.

Kot njena posestrimska ladja — Saturnia, prekosa vse ladje sveta v razkošju, udobnosti in naglici ter nudi najboljšo službo v Evropi. Posebne cene za tja in nazaj. Več novosti na Vulcaniji in Saturniji, vključno plavalni bazen v drugem razredu. PHELPS BROS. & CO., Gen. Agentje 17 Battery Place, New York

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

Paris 25. jan.; 15. februarja. Ile de France 1. febr.; 1. mar. (Go polnoči.)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini s vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slavna francoska kuhinja. Izredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali
FRENCH LINE
19 State Street, New York, N. Y.

VELIK VELIKONOČNI IZLET V JUGOSLAVIJO

Kot prejšnja leta, zopet prirejujemo izlet v staro domovino, ki ga bo vodil potovanja več uslužbenec Cunard črte. Brigal se bo za prtljago potnikov in za vse druge stvari na potovanju. Prijavljeni brzoparnik

BERENGARIA

odpluje iz New Yorka v Cherbourg v PETEK, 8. MARCA

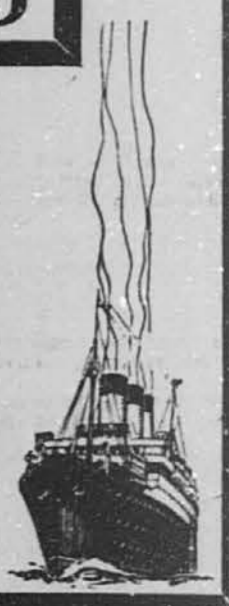
Potniki bodo za velikonočne praznike pravočasno dospeli v domovino. Zajamčite si takoj rezervacijo. Obiščite kateregakoli lokalnega agenta Cunard črte ali pišite naravnost na

CUNARD LINE

25 BROADWAY

NEW YORK

— Kakor želiš. Na nagibaj se skozi okno, prehiadiš se.

— Kaj mi more to škoditi? — je vprašala ironično.

— Res je, — je pritrdil, da bi skril svojo zadrego. — Nocojšnji večer...

— Nocojšnji večer je najin... Zadnji... Ah, Lucian, saj me ne moreš preprečiti, da ljubezem, pride tako daleč, ni dovolj silna, da naju popolnoma osvobodijo. Glej, pripravljena sem umreti prva v tej mizerni hotelski sobi. In prav nič nespametno se mi ne zdi to. Saj nisva navadna zaljubljenca in ničesar ni v najini preteklosti, kar bi naju moglo navdajati z bridkostjo. Vest mi ničesar ne očita. Oni, ki mi je ljubil pred teboj, bo trpel. Naj trpi. On me namreč ljubi. Še vedno mi je pisaril, pa ti nisem povedala, da bi ne bilo med nama niti najmanjše senčice. Na njegova pisma nisem odgovarjala in zdaj, glej, Lucian, kam naju žene pomanjkanje denarja.

— Gorjel

— Meni se pa to ne zdi prav nič strašno... Glej... kako divna je noč.

— Polnoči bije, — je dejal Lucian.

Zaprta sta okna in se začela slati. Pomirila sta se in Lucian je legal prvi. Pod zglavje je položil revolver in čakal Ireno, boječ se, da bosta morala preživeti vso grodo, ki obide zaljubljenca, ko se odločijo umreti. Irena je bila kmalu v njegovem naročju in njeni poljubi so mu govorili o razburjenju, čigar vzrok je dobro poznal. Govorila sploh ni. Molče jo je objemal in mislil je samo na telo svoje ljubice. Vsa njegova duša je bila polna nje in najslajša je bila obema zavest, da ni treba misliti na nič, kar bi moglo zasenčiti prikipavajučo strast in ljubavno pojnost. Dolga sta se objemala in poljubljala, dolgo sta pila iz čaše opojnosti. Smrt ju ni več strašila in Lucian je dejal Ireni v hipu, ko je jutranja zarja že prodirala v sobo:

— Pogled, dušica. Sobarica je položila snoči na mizo račun.

Irena je odgovorila: Ah, da... jaz...

Sama je segla pod zglavje po revolver.

— Kje si? — je vprašala.

— Tu pri tebi. — Daj mi svoje oči, svoja usta. Strastno ga je objela. — Irena, Irena! — je zaklical. Mlada žena je rahlo obrnila njegovo glavo in sprožila.

— Dušica moja! — je vzkliknil drhtečim glasom.

V nepopisni grozi se je sklonil nad njo. Revolver je zdrsnil na njene grudi. Zadnjič je objel svojo ljubico in vstal.

Ustavil se je pred ogledalom. Pogledal se je. V ogledalu je opazil razmetano odejo in iztegnjeno Irenino truplo. Otupal je dobro kraj, nastavljal se je revolver na sence in ljudje, ki so prihitali po prvem strelu, so začuli takoj drugega. Slišali so tudi, kako je nekaj padlo na tla in kako je zadnelo po hodniku.